

Far' velfærd

Tema: Velfærdssamfundet

Fag: Samfundsfag

Målgruppe: Fra 8. klasse

DR1. Sendt den 5. februar 2013. 50 minutter

Kort omtale af vejledningen

Vejledningen sætter fokus på det danske velfærdssamfund. Er de danske borgere for krævende, eller er velfærdssamfundet kommet så meget under pres, at vi svigter de svageste? Skal man betale for egen velfærd? Hvordan finansieres velfærdssamfundet, hvordan sikrer vi, at pengene bliver givet til det rette, og hvordan bekæmpes skattesnyd og socialt bedrageri.

Faglig relevans / kompetenceområder

Vejledningen tager udgangspunkt i kompetenceområdet økonomi og sætter fokus på viden om velfærdssystemet og lægger op til, at eleverne kan forklare og diskutere de økonomiske aspekter af et velfærdssamfund.

Ideer til undervisningen

I udsendelsen beskrives hvordan velfærdsstaten er kommet under pres, og debatten tager udgangspunkt i spørgsmålet: "Hvor skal Danmark hen?" Et spørgsmål denne vejledning lægger op til, at eleverne forholder sig til, efter at der er arbejdet med velfærdsstaten generelt.

- Før de konkrete eksempler bearbejdes, er det en fordel at gennemgå, hvad velfærdsydelser er og hvordan de finansieres. Evt. med fokus på elevernes egen kommune. Her kan Politikens værktøj bruges: <http://kommune.politiken.dk/>. Her præsenteres de enkelte kommuners bugetter, og det er muligt at sammenligne, hvordan kommunalpolitikkerne prioriterer de forskellige velfærdsydelser.
- Lav fx en liste (skriftligt eller med billeder) over de 10 -15 mest omkostningstunge velfærdsydelser. Efterfølgende kan eleverne prioriterer dem, fx først alene og derefter i grupper, hvor de skal søge at nå til enighed.

Eksempler fra udsendelsen – hvad mener I?:

I udsendelsen nævnes det flere gange, at der er tale om prioriteringer. Der er flere konkrete historier fra hverdagen for forskellige borgere. Eleverne kan forholde sig til de konkrete eksempler i udsendelsen og debattere:

- Esther Pop er 92 år, folkepensionist, har dårligt hjerte og lunger og ser ikke længere så godt. Hun får gjort rent hver 3. uge og kommer i bad ca. en gang om ugen. Er det rimelige vilkår at give en folkepensionist?
- Undersøg, hvor meget en folkepensionist gennemsnitligt får om måneden. Hvor meget kan man forvente en som Esther selv kan afsætte til rengøring?
- Ifølge udsendelsen er der en stigende efterspørgsel efter privat rengøring. Er det godt, at dem der har råd, kan købe ekstra rengøring, eller burde det offentlige levere det, som pensionisterne har brug for?
- I Slagelse kommune er der gennem de sidste tre år fyret 41 pædagoger, men børneantallet er det samme. Hvad tror I, det betyder for børnene?

De handicappede:

- I udsendelsen præsenteres vi for sklerosepatienten Lene Vinter, der selv må betale 7200 kr. om måneden for ekstra hjælp. Lad eleverne forholde sig til, om det er rimeligt, at Lene selv betaler for så megen hjælp.
- Er det generelt rimeligt, at handicappede selv betaler for at afhjælpe deres handicap, eller skal de, som det nævnes i udsendelsen, ikke stilles ringere end andre pga. deres handicap?

Forventninger til velfærdssamfundet:

I udsendelsen får vi oplyst, at 70 % af borgerne ifølge kommunerne stiller urealistisk høje forventninger til hvad de kan få hjælp til. I udsendelsen præsenteres vi for følgende forventninger:

- Førtidspensionist Anne Lise Skovsgaard, der ønsker økonomisk hjælp til en stor vandregning samt til el, varme og licensregning
- Kent Nielsen, der vil have ret, og i en nabostrid har kostet Esbjerg kommune en medarbejder fuld tid i et år på at bearbejde klagerne.
- Ret til bibliotek inden for gåafstand.
- Førtidspensionist, der ønsker dobbelt husleje betalt i forbindelse med flytning, mens hun er på ferie i Grækenland.
- Tommy Lemann, der er blind, og i første omgang fik afslag på en ny førerhund.
- Lav evt. selv en forventningsliste til velfærdssamfundet

Ud over udsendelsen:

- Undersøg hvordan de forskellige partier forholder sig til velfærdsydelserne i Danmark. Brug evt. dette værktøj fra Folketingets hjemmeside
<http://www.ft.dk/Demokrati/Partier/partiernesPolitik/detMenerPartierneOm/Oekonomi%20og%20samfund/Velfaerdsydelser.aspx>
Her er det også muligt at lave sammenligninger.
- I alle undtagen tre kommuner i Danmark er der færre, der betaler til velfærden end borgere, der modtager velfærdsydelser. Find et billede af det økonomiske kredsløb og snak om de konsekvenser det har for kredsløbet.
- Arbejd med sort arbejde og socialt bedrageri. Se evt. supplerende materialer nedenfor.
- "Vi skal tænke nyt!", siger en politiker i udsendelsen. Find ideer, der bevarer velfærden, men ikke koster mere.

Supplerende materialer

I udsendelsen rejses debatten om sociale bedragere. Her kan evt. hentes inspiration til videre arbejde i den pædagogiske vejledning til udsendelserne "Aktion Socialt bedrageri"

<http://sites.google.com/site/aktionsocialtbedrageri/home>